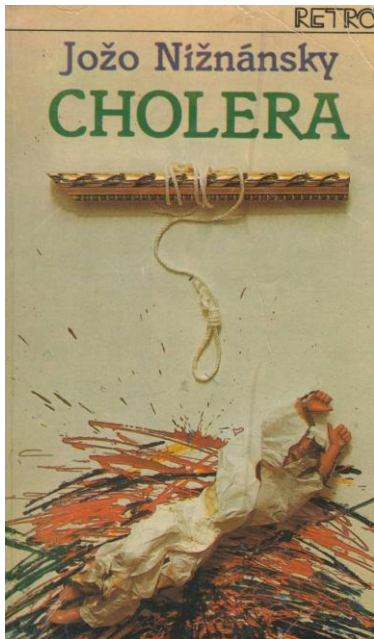

34. Cholerové povstanie

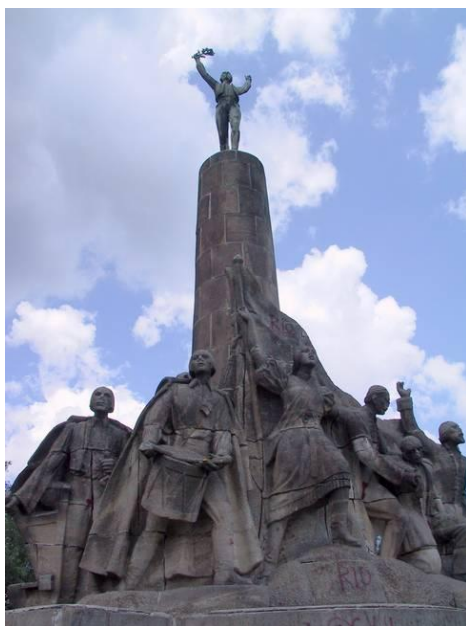

Obálka knihy opisujúcej Roľnícke povstanie z roku 1831

Rok bol v celoeurópskom meradle veľmi zlý. Veľká viditeľne zhoršila postavenie Aj v Poľsku musela riešiť vážny problém, ktorým bola ruská

Najmä nespokojnosť poddaných vyústila na niektorých miestach do ich Jedno z najvýznamnejších a najsilnejších povstaní vypuklo na Vodcom tohto povstania bol Vzbúrení roľníci vedení týmto si založili

Príčinou masívneho rozšírenia nepokojov poddaných bola a sprevádzané masívnou, ktorá sa dostala do Uhorska cez a Nedostatočná hygiena spôsobila, že ochorenie sa šírilo najrýchlejšie práve medzi chudobným dedinským ľudom. Šľachta sa snažila zastaviť šírenie choroby, ktorú poddaní nepochopili a vnímali ju ako snahu zemepánov o ich

Pomník Roľníckemu povstaniu na kopci Furča

Povstanie z konca sa postupne rozšírilo zo aj na, kde vzbúrení roľníci získali podporu od Najprudšie prebehlo v okolí a Povstanie sa rozšírilo aj do ďalších žúp -, a Nepokoje nadobudli charakter spojený s odmietaním pre zemepánov. Súčasťou týchto nepokojov

Rok bol v Uhorsku charakteristický veľkou

V susednom vypuklo povstanie proti

Zlé životné podmienky sa premenili na povstanie, ktoré na viedol

Vzbúrenci si dokonca založili aj vlastnú

Príčinou tohto povstania, ktoré bolo najsilnejšie v bola hlavne, a rozšírenie

Vrchnosť sa snažila proti šíreniu choroby bojovať studní.

Roľníci si túto dezinfekciu zamieňali s

Povstanie získalo podporu aj u spišských

Povstalecké jednotky vznikli aj napr. v, a župe.

Povstanie bolo nakoniec a 119 povstalcov bolo aj

Cholera sa postupne rozšírila do celého Uhorska. Dovedna **ochorelo 538 337** ľudí, z ktorých do konca marca 1832 **zomrelo 237 407**. Napríklad **v Bratislave** v dňoch 9. 8.-5. 11. ochorelo 1 063 osôb, z ktorých zomrelo 193; **v Trnave** podľahlo epidémii od 4. 8.-27. 9. 495 ľudí a dokonca tu 2. 8. umrelo za jeden deň 96 ľudí. Choroba sa nevyhla ani **Levoči**, kde zomrelo 346 osôb z 1 067 chorých. Epidémia zasiahla aj samotný **Prešov**, v ktorom v rozmedzí 22. 7.-15. 9. bolo chorých 858 obyvateľov, z ktorých 425 aj zomrelo.

•

V Kalendári na rok 1832 sa objavil návod, ako sa dá predísť ďalšej vlne cholery.

„Čistotu si teda držte v izbe i komore, kde spíte. Otvárajte okná i dvere každý deň, aby v nich bol čerstvý vzduch. Niekedy je užitočné kropiť octom alebo pri otvorených oknách páliť jalovcové drevo. Telo si držte v čistote, často sa umývajte a kúpte, odev čistý si častejšie dávajte, periny často vonku presušajte. Nespávajte na vlhkej zemi [...]. Jedzte zdravé pokrmy, napr. ryžu [...], krupicu, kaše a podobné, baraninu a kvalitnú hovädzinu, ktorú žalúdok ľahko strávi [...]. Najškodlivejšia je nemiernosť v pití [...]: niektorých cholera napadla práve vtedy, keď boli opití, a umreli [...].“

namierených proti zemepánom bolo aj a zo strany vzbúrencov.

Zastaviť povstanie sa podarilo až privolaním, ktorá ho kruto potlačila. Problémom povstania a jeho pomerne ľahkého potlačenia bol fakt, že jednotliví povstanci a povstanie prebiehalo živelne. Rebeli sa nevyhli súdom, ktoré ich kruto potrestali. Medzi tresty patril, a dokonca aj, na ktorej bolo popravených až vzbúrencov.

Do mapy uhorských stolíc farebne vyznač, ktoré stolice zasiahlo cholerové povstanie.